

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голоківа

Робоча програма навчальної дисципліни

«Міжнародний бізнес-менеджмент»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародна та європейська економічна інтеграція»

вид дисципліни обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

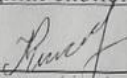
“30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Беренда Сергій Васильович

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

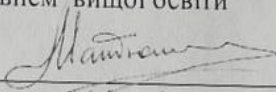
Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис)

Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна та європейська економічна інтеграція» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна та європейська економічна інтеграція» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

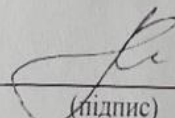

(підпис)

Ігор МАТЮШЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна та європейська економічна інтеграція» підготовки магістрів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» є формування знань із основних теоретичних концепцій міжнародного бізнесу, регулювання та функціонування глобальних та національних ринків, форм та методів виходу на зовнішні ринки, а також практичних компетентностей щодо реалізації зовнішньоекономічних угод.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» є

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин, поглиблення міжнародної економічної інтеграції на всіх рівнях їх реалізації.

ФК4. Здатність оцінювати діяльність глобальних фірм на основі міжнародного бізнес-менеджменту та з урахуванням європейського бізнес-законодавства і впливу нової промислової революції на економіку та бізнес.

ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням міжнародних логістичних операцій та особливостей реалізації Угоди про асоціацію України з ЄС.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

1.3. Кількість кредитів –3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

<u>обов'язкова</u>	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
10 год.	6 (в т.ч. 2-ауд., 4 дист)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	-
Лабораторні заняття	
0 год.	-

Самостійна робота	
68 год.	84
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, міжнародної та європейської економічної інтеграції, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин, міжнародної та європейської економічної інтеграції.

ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин, міжнародної та європейської економічної інтеграції за невизначених умов і вимог.

ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН7. Досліджувати та оцінювати прояви економічного глобалізму, пропонувати на основі аналізу сучасних світових інтеграційних процесів шляхи використання їх компаративних переваг для світових ринків.

ПРН9. Здійснювати оцінку діяльності глобальних фірм на основі міжнародного бізнес-менеджменту з метою виявлення їх конкурентних переваг на світових ринках.

ПРН14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СВІТОВІ РИНКИ ТА ТОРГІВЛЯ.

Тема 1. Інтернаціоналізація та глобалізація

Причини інтернаціоналізації та сучасні виклики. Глобалізація Pro&Contra. Економічний фундамент глобалізації та локалізації. Глокалізація. Економічна інтеграція.

Тема 2. Глобальні та регіональні ринки

Ринок країн ЄС. Північно-американський ринок. Ринки країн Східної Азії, Південно-Східної Азії та Південної Азії, Австралії. Ринки країн Латинської Америки. Близький Схід та Африка. Світові інтеграційні угруповання та формування торговельних блоків.

Тема 3. Національна ділова культура та особливості ведення міжнародного бізнесу

Комунікація, культурні відмінності та цінності. Розуміння різних культур. Поняття національної ділової культури та її вплив на специфіку ведення бізнесу в різних країнах. Найважливіші параметри культурних відмінностей і їхній вплив на соціальну орієнтацію людей та їх організаційна поведінка. Стереотипізація і етноцентризм та їхній вплив на ефективність ведення

бізнесу по країнах. Специфіка ділових культур і особливості національних моделей менеджменту в різних країнах.

Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі та інвестиційне співробітництво

Класичні теорії торгівлі. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Теорія конкурентних переваг країни. Теорія життєвого циклу товару. Теорія міжнародних інвестицій. Еклектична парадигма Дж. Даннінга.

Тема 5. Економічна інтеграція

Огляд теорій економічної інтеграції (Б. Баласса, Алі Ель-Аграа, Ю. Тінберген та ін.). Регіональні торговельні та преференційні угоди. Економічні ефекти: зона вільної торгівлі. Теорія митних союзів. Спільний та єдиний ринок. Теорія оптимальних валютних зон та банківський союз.

Тема 6. Інтеграція ринків

Що таке "Spaghetti bowl"? Двостороння та діагональна кумуляція торгівлі. Спряження інтеграційних треків. Економічна угруповання: кейси EU, NAFTA, TAFTA/TTIP, CARICOM, COMESA, GCC, ASEAN. Складний кейс СНД/ЄАЕС.

Тема 7. Інституційна система міжнародного бізнесу

Правові основи ведення міжнародного бізнесу. Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Основні моделі розвитку міжнародного бізнесу. Режими найбільшого сприяння. Суб'єкти регулювання: Державні та наддержавні (СОТ, ЄС, ЄАВТ, СНД) органи регулювання ЗЕД. Торгово-промислові палати. СОТ: регулювання режиму міжнародної торгівлі товарів та послуг, інтелектуальна власність, розв'язання спорів, Дохійський раунд.

РОЗДІЛ 2. НАЦІОНАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА

Тема 8. Зовнішньоекономічна політика України та міжнародний бізнес

Протекціонізм та лібералізм: концепції та принципи національної зовнішньоекономічної політики. Митні конвенції. Тарифне регулювання. Єдиний митний тариф та УКТЗЕД (SITC, HS). Національні режими. Мито. Класифікація мита. Митна вартість. Митні режими та особливості їх застосування.

Тема 9. Методи регулювання міжнародного бізнесу

Нетарифні та нетарифні методи регулювання. Заборона експорту й імпорту. Квотування. Ліцензування. Механізм реалізації квот та ліцензій. Технічні бар'єри. Заходи, пов'язані з виконанням митних формальностей. "Добровільні" обмеження експорту. Антидемпінгові заходи. Імпортерський депозит. Експортні субсидії.

Тема 10. Митне оформлення та митний контроль

Основні митні документи: ВМД, CMR, EUR.1, сертифікат відповідності, сертифікат якості. Документарне супроводження зовнішньоторговельної угоди. Зміст та значення окремих документів. Incoterms 2020.

РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ

Тема 11. Переваги інтернаціоналізації операцій

Зміст інтернаціоналізаційного процесу на підприємстві. Етноцентризм, поліцентризм, регіоноцентризм, геоцентризм. Економічні вигоди від закордонних прямих інвестицій ТНК для приймаючих країн і видатки на них (вплив на платіжний баланс, відношення доходів до видатків у часі). ТНК і національна незалежність приймаючих країн.

Тема 12. Транснаціональні компанії, стратегічний менеджмент та моделі міжнародного бізнесу

Транснаціональні корпорації як господарські підприємства. Організаційні структури. Форми конкурентної боротьби ТНК. Переваги транснаціоналізації. Міжнародні стратегії. Проникнення на закордонні ринки - Експорт/Імпорт. Форми експорту. Інвестиційна модель. Міжнародне ліцензування. Міжнародний франчайзинг. Посередницькі операції. Договір консигнації та особливості консигнації.

Тема 13. Міжнародні стратегічні альянси: злиття та поглинання

Сучасні тенденції міжнародного ринку злиттів та поглинань компаній. Фактори активізації процесів злиття та поглинань. Найбільші мегаугоди сучасності. Ефективність трансформаційних угод. Специфіка трансформаційних угод в Україні. Недружні поглинання – рейдерські захоплення. Глобалізація та динаміка формування стратегічних альянсів, їхня еволюція. Формування стратегічних альянсів. Феномен альянсу, його сутність. Цілі та мотиви поведінки партнерів. Галузеві особливості альянсів.

Тема 14. Міжнародний фінансовий менеджмент та ціноутворення

Фінансування міжнародної торгівлі. Валютне регулювання національного/наднаціонального рівня. Міжнародні розрахунки. Управління валютними ризиками. Цінова політика. Ринкове ціноутворення Трансфертне ціноутворення.

Тема 15. Міжнародний операційний менеджмент та ланцюги доданої вартості у міжнародному бізнесі

Управління ланцюгами постачання. Вертикальна інтеграція. Міжнародна дистрибуція. Створення доданої вартості: особливості та загальні визначення. Участь країн та ТНК у створенні ланцюгів доданої вартості. Пряма та зворотня додана вартість. Подвійний рахунок доданої вартості.

Тема 16. Вивчення експортних можливостей

Бізнес-планування. Товарна класифікація товару чи послуги. Моніторинг торговельних показників. Дослідження ринкових характеристик. Доступ до ринку. Ціноутворення. Комерційна практика. Дистрибуція. Пакування та маркування товарів. Перспективи ринку. Економічна ефективність експорту/імпорту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. СВІТОВІ РИНКИ ТА ТОРГІВЛЯ												
Тема 1. Інтернаціоналізація та глобалізація	6	2				4	6					6
Тема 2. Глобальні та регіональні ринки	4					4	4	2				2
Тема 3. Національна ділова культура та особливості ведення міжнародного бізнесу	8	2	2			4	8					8
Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі та інвестиційне співробітництво	4					4	4					4
Тема 5. Економічна інтеграція	6		2			4	6					6
Тема 6. Інтеграція ринків	4					4	4					4

Тема 7. Інституційна система міжнародного бізнесу	6		2			4	6					6
<i>Разом за розділом 1</i>	38	4	6			28	38	2				36

РОЗДІЛ 2. НАЦІОНАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА												
Тема 8. Зовнішньоекономічна політика України та міжнародний бізнес	4					4	4					4
Тема 9. Методи регулювання міжнародного бізнесу	8		2			6	8	2				6
Тема 10. Митне оформлення та митний контроль	8	2				6	8					8
<i>Разом за розділом 2</i>	20	2	2			14	20	2				18
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ БІЗНЕСОМ												
Тема 11. Переваги інтернаціоналізації операцій	4					4	4					4
Тема 12. Транснаціональні компанії, стратегічний менеджмент та моделі міжнародного бізнесу	6	2				4	6	2				4
Тема 13. Міжнародні стратегічні альянси: злиття та поглинання	4					4	4					4
Тема 14. Міжнародний фінансовий менеджмент та ціноутворення	6	2				4	6					6
Тема 15. Міжнародний операційний менеджмент та ланцюги доданої вартості у міжнародному бізнесі	6		2			4	6					6
Тема 16. Вивчення експортних можливостей	6		2			4	6					6
<i>Разом за розділом 3</i>	32	4	4			24	32	2				30
Усього годин	90	10	12			68	90	6				84

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми заняття</i>	<i>К-ть год.</i>
1	Відмінності національної ділової культури між США та Японією	2
2	Спряження інтеграційних треків	2
3	Вирішення суперечок у СОТ	2
4	Кейси Cassis de dijon та Rewe-Zentral AG v Bundesmonopolverwaltung für Branntwein	2
5	Закордонні інвестиції ТНК. Відношення доходів та витрат у часі.	2
6	Вивчення експортних можливостей	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

Основні *види самостійної роботи*, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять рекомендованої літератури.
4. Підготовка до дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань, запитання для самоконтролю, вирішення задач.

вирішення задач.

Питання навчальної дисципліни, які пропонуються для самостійного вивчення:

<i>№ з/п</i>	<i>Види, зміст самостійної роботи</i>	<i>Кіл-ть годин</i>	
		<i>денна</i>	<i>заочна</i>
1.	Тема 1. Інтернаціоналізація та глобалізація. За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4	6
2.	Тема 2. Глобальні та регіональні ринки. Підготовка до семінарського заняття за темою.	4	2
3.	Тема 3. Національна ділова культура та особливості ведення міжнародного бізнесу. З метою підготовки до семінарського заняття повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою	4	8
4.	Тема 4. Теорії міжнародної торгівлі та інвестиційне співробітництво З метою підготовки до семінарського заняття повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою	4	4
5.	Тема 5. Економічна інтеграції. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4	6
6.	Тема 6. Інтеграція ринків. Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4	4
7.	Тема 7. Інституційна система міжнародного бізнесу. Підготовка питань семінарського заняття та семестрової контрольної роботи з дисципліни	4	6
8.	Тема 8. Зовнішньоекономічна політика України та міжнародний бізнес	4	4

	Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки семестрової контрольної роботи з дисципліни та до підсумкового семестрового контролю		
9.	Тема 9. Методи регулювання міжнародного бізнесу. За допомогою лекційного матеріалу, даних Євростату розглянути наднаціональні регуляції зовнішньої торгівлі з метою підготовка до семінарського заняття за темою.	6	6
10.	Тема 10. Митне оформлення та митний контроль З метою підготовки до практичного заняття (Укладання зовнішньоторговельної угоди) повторити лекційний матеріал за темою, вивчити нормативно-правові документи, переглянути приклади сучасних укладених угод, повторити правила Інкотермс 2020.	6	8
11.	Тема 11. Переваги інтернаціоналізації операцій. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки семестрової контрольної роботи №1 з дисципліни та до підсумкового семестрового контролю.	4	4
12.	Тема 12. Транснаціональні компанії, стратегічний менеджмент та моделі міжнародного бізнесу. Підготовка до семінарського заняття та поточної контрольної роботи за темою.	4	4
13.	Тема 13. Міжнародні стратегічні альянси: злиття та поглинання. Підготовка до семінарського заняття та поточної контрольної роботи за темою.	4	4
14.	Тема 14. Міжнародний фінансовий менеджмент та ціноутворення. Підготовка до семінарського заняття за темою.	4	6
15.	Тема 15. Міжнародний операційний менеджмент та ланцюги доданої вартості у міжнародному бізнесі. Підготовка до семінарського заняття та поточної контрольної роботи за темою.	4	6
16.	Тема 16. Вивчення експортних можливостей. Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки семестрової контрольної роботи з дисципліни №2 та до підсумкового семестрового контролю.	4	6
Разом		68	84

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

поточний контроль здійснюється на практичних заняттях під час усної співбесіди зі здобувачами за результатами виконання домашніх завдань, перевірки розв'язання типових задач; перевірки розв'язання нетипових задач на використання знань в практичних ситуаціях; *підсумковий контроль* передбачає проведення заліку.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Залік	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		
T1..	T7	T8..	T10	T11...T 16		
60					40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Поточний контроль складається із 4 завдань за вірне виконання кожного студент отримує 1-5 балів і тесту. Поточний контроль. є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. *Повнота відповіді або виконання завдання:*

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. *Рівень сформованості логічних умінь:*

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Тестовий контроль. Максимальна кількість 5 балів. За кожну правильну відповідь на тестові питання студент одержує 1 бал, неправильна відповідь – 1 бал, що зазначено у тестових завданнях.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на

запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольних робіт

Контрольна робота №1 складається з 6 частин: 1. "Суть нотифікації" - яка компанія/асоціація ініціатор, предмет суперечки, яка "ціна" суперечки. 2. "Хід розгляду", які відбувались перемовини, їх хронологія. 3. "Результати розгляду", які рішення прийняті, хто "виграв/програв" 4. "Вплив на економіку країн", збільшення/зменшення доходів держави, підприємців 5. "Особиста думка" (висновок) з цього приводу. 6. Список використаних джерел.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- повнота й ґрунтовність викладу;
- аргументованість тверджень;
- суб'єктне усвідомлення змісту;
- термінологічна коректність;
- технологічна грамотність;
- методична грамотність (детальні інструкції зазначаються в Google classroom);
- обґрунтованість висновків;
- правильність оформлення.

Шкала оцінювання контрольної роботи №1

<i>Кількість балів</i>	<i>Практичне завдання</i>
15	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення повністю обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
10	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
5	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи, відсутність однієї частини.
1	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи. Відсутність більше як однієї частини.

Максимальна оцінка за виконання контрольної роботи – 15 балів.

Контрольна робота №2 студента складається з десяти частин. Максимальна оцінка за виконання Контрольної роботи №2 – 30 балів. (детальні настанови дивись в Google classroom)

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- 1) теоретичне питання:
  - повнота й ґрунтовність викладу;
  - аргументованість тверджень;
  - суб'єктне усвідомлення змісту;
  - термінологічна коректність;
- 2) практичне завдання:
  - технологічна грамотність;
  - методична грамотність;
  - обґрунтованість висновків;

– правильність оформлення.

Шкала оцінювання контрольної роботи №2

Кількість балів	Практичне завдання
30	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення повністю обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
25	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
15	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи, відсутність однієї частини.
5	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи. Відсутність більше як однієї частини.

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент»

Види робіт	Максимум балів
Тестовий контроль	5
Контрольна робота №1	15
Контрольна робота №2	30
Поточний контроль на заняттях	10
РАЗОМ	60
Залік	40
ВСЬОГО	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

При виявленні проявів недобросовісності під час виконання будь-яких робіт (контрольних робіт, підсумкового контролю, тестових завдань та інших видів робіт які передбачають оцінювання), виставляється оцінка 0.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Kamal Fatehi, Jeongho Choi. (2019). "The Management of International Business," Texts in Business and Economics, in: International Business Management, edition 2, Springer.
2. Hemant Merchant. (2022). New frontiers of international business: development, evolving topics, and implications for practice. Springer.
3. John Daniels, Lee Radebaugh, Daniel Sullivan. (2021). International Business, Global Edition. Pearson.
4. Shenkar O., Luo Y., Ch, T. (2022) International business 4th edition. NY: Routledge.

5. Lorraine Eden, Bo Bernhard Nielsen, Alain Verbeke. (2020). *Research Methods in International Business*. Springer Nature Switzerland AG.
6. Міжнародний бізнес: навч. посібник. / під заг. ред. Т. В. Орехової. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. – 425 с..

Допоміжна література

1. Andrea Caputo, Massimiliano M. Pellegrini, Marina Dabić, Léo-Paul Dana. (2022). *The International Dimension of Entrepreneurial Decision-Making Cultures, Contexts, and Behaviours*. Springer.
2. Walter Leal Filho, Paulo R. Borges de Brito, Fernanda Frankenberger. (2020). *International Business, Trade and Institutional Sustainability*. Springer.
3. Смарт-розвиток економіки: концепти та інструментарій [Текст] : монографія / С. В. Беренда [та ін.] ; за заг. ред. В. Б. Родченка ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків : Право, 2019. - 256 с.
4. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / Г.Я. Глуха, С.Б. Холод, В.Є. Момот, О.А. Євтушенко. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 72 с.
5. Jos Molero. (2013) *Technological Innovations, Multinational Corporations and the New International Competitiveness: The Case of Intermediate Countries*. Routledge.
6. Martin Feldstein, James R. Hines, R. Glenn Hubbard. (2007). *The Effects of Taxation on Multinational Corporations*. University of Chicago Press.
7. Беренда С. В. Європейська система торговельної кумуляції та глобальні ланцюги доданої вартості / С. В. Беренда // Бізнес Інформ. - 2015. - № 3. - С. 29-35. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_3_6
8. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Видання 5-те, перероб. та доп. - Київ- Катовіце: Центр учбової літератури, 2016. - 289 с.
9. Голіков А.П. Світова економіка: [підручник] / А.П. Голіков, С.В. Беренда та інш. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
10. Rob van Tulder, Alex van der Zwart. (2006) *International Business–Society Management Linking corporate responsibility and globalization*. London and New York. Routledge.
11. Гіл Чарлз Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку / Л. Гіл Чарлз / Пер. з англ. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. – 856 с.
12. Результати уругвайського раунду багатосторонніх торговельних переговорів: Тексти офіційних документів. К.: «Вимір», Секретаріат Міжвідомчої комісії з питань вступу України до СОТ, 1998. 520 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
2. Інтес [Електронний ресурс] : [сайт корпорації]. – Режим доступу: <http://www.intes.com.ua>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
3. Український національний комітет міжнародної торгової палати [Електронний ресурс] : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://iccu.org>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
4. Фіскальна служба України [Електронний ресурс] : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://www.fsu.gov.ua>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
5. International Chamber of Commerce [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://www.iccwbo.org>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
6. World Trade Organisation [Електронний ресурс] : [organization's website]. – Режим доступу: <http://wto.org>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.

7. Державна установа “Офіс з просування експорту України”<https://epo.org.ua/>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
8. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП : Наказ Державної митної служби України від 5 березня 2004 р. № 172. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1036-01/page>. – Станом на 01.08.2021. – Назва з екрану.
9. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18 травня 1973 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
10. International Organization for Standardization – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iso.org>. – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.
11. Еволюція економічної складності України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2016/01/19/577309/> . – Станом на 01.08.2022. – Назва з екрану.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік **в тестовій формі дистанційно на платформі GOOGLE CLASSROOM** в дистанційному курсі «Міжнародний бізнес-менеджмент», режим доступу: <https://classroom.google.com/c/Mzg4NTA4MzcyODQ3?cjc=pmch3fn> Студенти автоматично долучаються, або індивідуально отримують код доступу зв'язавшись із викладачем за адресою s.berenda@karazin.ua